

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Гарант освітньої програми
проф. Давидова І.О.**

_____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Проректор з
навчальної роботи
Сташевська І.О.**

_____ 2019 р.

**Силабус
навчальної дисципліни**

«ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ»

Освітньо-наукова програма — Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Спеціальність — 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Галузь знань — 02 Культура і мистецтво

Ступінь вищої освіти – доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Харків - 2019

Силабус склала
доктор наук із соціальних комунікацій, завідувач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Давидова Ірина Олександрівна

Силабус затверджено на засіданні кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи,
протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи,
д.соц.комунікацій, професор Давидова І.О.

Силабус затверджено на засіданні групи забезпечення спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Голова групи забезпечення
д.соц. комунікацій, професор Давидова І.О.

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Теорія та історія соціальних комунікацій
2	Викладач	Давидова Ірина Олександрівна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	Idavydova1@ukr.net
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	2
6	Семестр	3
7	Лекції (год.)	30
8	Практичні /семінарські заняття (год.)	20/10
9	Самостійна робота (год.)	60
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	4
12	Загальна кількість годин	60
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольне тестування, реферати
14	Вид підсумкового контролю	екзамен

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Теорія та історія соціальних комунікацій» покликана розкрити онтологічні засади та концептуальну специфіку соціальних комунікацій, надати аспірантам повну і достовірну інформацію про сучасні теорії й тенденції їх розвитку. У процесі вивчення дисципліни аспіранти мають усвідомити сутність сучасних українських та зарубіжних концепцій соціальних комунікацій, засвоїти їх зміст та відмінності. Окрім цього теорія та історія соціальних комунікацій як навчальна дисципліна покликана сприяти формуванню у аспірантів здібностей до самооцінки, самоконтролю, самореалізації, забезпечити вільне володіння категорійно-поняттєвим апаратом соціальних комунікацій, здатність моделювати комунікативні процеси в сучасній документно-комунікаційній системі суспільства, спроможність визначати основні тенденції розвитку соціальних комунікацій в Україні та за кордоном.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Теорія та історія соціальних комунікацій розвивається у нерозривному зв'язку як із багатьма суспільними науками (філософія, соціологія, психологія, політологія, економіка, педагогіка та ін.), так і з тими, що сфокусовані на проблемах управління процесами розуміння та інтерпретації (культурологія, логіка, риторика, етика, герменевтика). Зокрема, розгляд комунікації як соціально-історичного явища, передумов зародження ідей і теорій соціальних комунікацій неможливий без відповідного соціокультурного контексту, тобто без використання знань культурології, теорії та методології пізнання, економіки, менеджменту, професійної етики. Однак особливо тісними є взаємозв'язки теорії та історії соціальних комунікацій саме з культурологічними дисциплінами. Першочергово мовиться про вивчення проблем трансляції культурних цінностей або безпосередньо в спілкуванні людей, або через механізми опредмечування і розпредмечування від людини до людини; від покоління до покоління і між представниками різних культур.

Своєю чергою, здобутий студентами у ході вивчення навчальної дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» фрагмент соціокультурного досвіду у вигляді системи знань,

умінь, норм і цінностей стане теоретичним підґрунтям подальшого вивчення таких навчальних дисциплін як «Сучасні проблеми архівознавства», «Сучасні проблеми розвитку документно-комунікаційних систем», а також при проходженні науково-педагогічної практики і підготовці дисертаційної роботи.

2.3. Мета вивчення дисципліни – набуття аспірантами ключових фахових компетентностей з аналізу і оцінки теоретичних та методологічних основ, концептуальних витоків, сучасних досліджень в галузі соціальних комунікацій, окреслення напрямів та тенденцій розвитку документно-комунікаційної системи суспільства в умовах формування цифрового інформаційного простору. Її досягнення передбачає ознайомлення студентів із історією розвитку соціальних комунікацій, існуючими підходами, концепціями та науковими школами у царині соціальних комунікацій та прийомами використання методичного інструментарію цієї галузі в науковій діяльності майбутнього фахівця.

2.4. Завдання вивчення дисципліни:

- розглянути зародження ідей дослідження соціальних комунікацій;
- розкрити завдання і функції теорії соціальних комунікацій в системі наукового знання;
- висвітлити еволюцію теорії та практики соціальних комунікацій;
- розглянути сутність основних концепцій теорії соціальних комунікацій;
- розширити уявлення аспірантів про концептуальні витoki вивчення соціальних комунікацій;
- розглянути причини зародження ідей і теорій соціальних комунікацій;
- розглянути історію розвитку соціальних комунікацій за кордоном і в Україні;
- дати уявлення про сучасні теорії соціальних комунікацій;
- ознайомити студентів з перевагами й недоліками моделей процесу комунікацій;
- визначити соціальні комунікації як інтердисциплінарну систему знань;
- розкрити сучасні теорії трансформації соціальних комунікацій;
- визначити лінгвістичні аспекти комунікації;
- ознайомити аспірантів із теоріями масової комунікації;
- поглибити знання про соціальні комунікації як соціальну компетенцію фахівців;
- розглянути особливості безпеки системи соціальних комунікацій, проаналізувати її сучасний стан;
- розкрити основні тенденції розвитку соціальних комунікацій в Україні;
- окреслити трансгресивні тенденції розвитку соціальних комунікацій;
- поглибити знання про сучасні теорії соціальних комунікацій за кордоном;
- розкрити особливості досліджень соціальної комунікації в Україні.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

- Здатність до формування системного наукового світогляду.
- Здатність глибокого переосмислення наявних наукових концепцій.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність аналітичного мислення та генерування нових ідей.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми.
- Здатність працювати автономно.

Професійні компетентності:

- Здатність аналізувати оригінальні наукові дослідження, досягати власних наукових результатів та створювати нове цілісне знання.
- Здатність до дотримання наукової етики.
- Здатність до комплексного розуміння сучасних підходів та основних тенденцій розвитку соціальних комунікацій.

• Здатність оцінювати та прогнозувати напрями наукових соціокомунікаційних досліджень в Україні та за кордоном.

2.6. Результати навчання.

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

- Знати та вміти критично оцінювати періодизацію теорій соціальних комунікацій;
- аналізувати еволюцію поглядів на розвиток системи соціальних комунікацій;
- самостійно орієнтуватись в ідеях дослідження соціальних комунікацій;
- орієнтуватись в літературі з соціально-комунікаційної проблематики й користуватися спеціальною термінологією;
- визначати соціальну значущість та цілі вивчення теорії соціальних комунікацій;
- окреслювати механізми формулювання проблем соціальних комунікацій сучасності;
- визначати базові моделі теорії комунікації;
- моделювати систему інформаційно-комунікаційних наук, що вивчають різні аспекти, складові та види комунікаційних явищ;
- здійснювати аналіз ідей розвитку соціальних комунікацій за кордоном;
- моделювати напрями розвитку сучасних теорій соціальних комунікацій в Україні;
- здійснювати аналіз соціальних комунікацій із позиції тієї чи іншої теорії;
- визначати основні тенденції розвитку соціальних комунікацій в Україні та за кордоном;
- окреслювати напрями діяльності установ - осередків вивчення теорії та історії соціальних комунікацій;
- ідентифікувати сучасні тенденції розвитку теорії соціальних комунікацій.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених аспірантам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу аспіранта; у випадку не відпрацювання аспірантом усіх передбачених занять до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання аспірант та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

5 Програма навчальної дисципліни:

Тематика курсу					
Тема, план лекції	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год.	Вага оцінки	Форми контролю
Розділ 1. Історія розвитку теорії соціальних комунікацій					
Тема 1. Передумови формування теорії соціальних комунікацій 1. Завдання і функції соціальних комунікацій в суспільстві. Комунікація як соціально-історичне явище. 3. Передумови зародження ідей і теорій соціальних комунікацій.	Лекція	1-6		1 бал	
Тема 2. Зародження ідей дослідження соціальних комунікацій 1. Диференціація вихідних каналів і утворення каналів усної й документної комунікації. 2. Ідеї класичної соціології й теорії соціальних комунікацій. 3. Процеси інституалізації сфери комунікативної діяльності в суспільстві.	Лекція	1, 3, 6	2	8 балів	
Тема 3. Еволюція теорії соціальних комунікацій. 1. Етапи еволюції теорії соціальних комунікацій в залежності від стадій еволюції культури. 2. Еволюція суспільних комунікаційних систем. 3. Класифікація теорій комунікації відповідно до об'єктивного або інтерпретативного світогляду.	Лекція, семінар -ське заняття	2-6, 9, 10, 12	2	8 балів	
Розділ 2. Розвиток соціальних комунікацій за кордоном					
Тема 4. Теорія соціальних комунікацій А.В. Соколова 1. Онтологічний аспект соціальної комунікації. 2. Гносеологічний аспект теорії соціальної комунікації: функції та дефініції соціальної комунікації. 3. Метатеорія соціальної комунікації.	Лекція, Семінар -ське заняття	2-6	2	5 балів	
Тема 5. Комплексні моделі соціальних комунікацій (США) 1. Діяльність Американської асоціації мовлення, мови й слуху (ASHA). 2. Методи й стратегії корегування розладів соціальної комунікації. 3. Базові й комплексні моделі соціальної комунікації (Нью-Йоркський університет, Вашингтонський університет).	Лекція	2-6		3 бали	

<p>Тема 6. Ідеї розвитку соціальних комунікацій в європейських країнах (Польща, Португалія, Німеччина, Франція)</p> <p>1. Соціальні комунікації як інтердисциплінарна система знань (теорія Ю. Подгурецьки).</p> <p>2. Цілісна теорія сучасного суспільства як підгрунтя теорії комунікативної дії (Франкфуртська школа).</p> <p>3. Теорія комунікативної дії Ю. Габермаса. 4. Маршал Маклуен: розвиток законів комунікації.</p>	Лекція, Практич-не заняття	2-6	4	9 балів	
<p>Тема 7. Концептуальні підходи до вивчення соціальних комунікацій за кордоном</p> <p>1. Дослідження безпеки соціальної комунікації.</p> <p>2. Сучасний стан функціонування системи соціальних комунікацій.</p> <p>3. Функціонально-технологічний взаємозв'язок у системі соціальних комунікацій.</p>	Лекція, семінар-ське заняття	2-6, 9, 11	2	11 балів	тест
Розділ 3. Основні тенденції розвитку соціальних комунікацій в Україні					
<p>Тема 8. Розвиток теорії соціальних комунікацій в науковому доробку Г. Почепцова</p> <p>1. Соціальні комунікації як вид соціального інжинірингу.</p> <p>2. Види соціальнокомунікаційних технологій (за Г. Почепцовим).</p> <p>3. Соціальнокомунікаційні технології соціальних мереж.</p>	Лекція, практич. робота	2-6, 8, 11	4	4 бали	
<p>Тема 9. Тенденції розвитку теорії соціальних комунікацій з позицій соціального інжинірингу (В. Різун)</p> <p>1. Концептуальні погляди В. Різун на соціальні комунікації.</p> <p>2. Персональне, масове й соціальне спілкування.</p> <p>3. Соціальнокомунікаційні технології як об'єкт досліджень соціальних комунікацій.</p>	Лекція, практич. заняття	2-7	4	6 балів	
<p>Тема 10. Теорія інмутації О. Холода</p> <p>1. Теорія інмутації суспільства і соціальноінжинірингний аналіз.</p> <p>2. Соціальна інженерія, що спирається на масмедійну активність суспільства.</p> <p>3. Прагматизація дієвості й ефективності моделей соціальної активності суспільства.</p>	Лекція, практич. заняття	2-6	2	4 бали	
<p>Тема 11. Концепція соціальних комунікацій у науковому доробку В. Ільганаєвої</p> <p>1. Визначення та методологічна суть соціальних комунікацій (за В. Ільганаєвою).</p>	Лекція, семін., практич.		2/2	14	Реферат

2. Місце соціальних комунікацій у системі галузей знань і структура комунікаційного знання. 3. Етапи розгортання комунікацій як окремого виду соціальної взаємодії.	заняття				
Розділ 4. Інформаційно-комунікаційні інститути дослідження теорії та історії соціальних комунікацій					
Тема 12. Система дослідження теорії та історії соціальних комунікацій 1.Інституалізація наукових досліджень в галузі соціальних комунікацій. 2. Інформаційно-технологічне спрямування наукових досліджень (Д. Белл, І. Масуда,, М. Маклуен, Н. Постман, Г. Стоуньєр). 3. Функціонально-системний напрям досліджень соціальних комунікацій (Т. Адорно, Е. Дюркгейм, Р. Мертон).	Лекція	1,2,7			
Тема 13. Комплексні моделі соціальної комунікації (Вашингтонський університет, США, Лісабонська школа, Ванкуверська школа соціальних комунікацій, Канада) 1. Соціальні комунікації як соціальна компетенція в концепції дослідників Вашингтонського університету (США). 2.Модель соціально-комунікативної компетенції. 3.Теорії походження й розвитку мови та соціальної комунікації в працях португальських дослідників Мю Піна і Н. Готьє.	Лекція	1,2,7		4 бали	
Тема 14. Внесок харківської наукової школи в розвиток теорії соціальних комунікацій 1.Формування соціально-комунікаційних ідей науковцями Харківської державної академії культури. 2 Дослідження соціально-комунікаційних феноменів в докторських дослідженнях. 3.Наукове вивчення соціокомунікаційних явищ в наукових дослідженнях кандидатського рівня.	Лекція	5,7		4 бали	
Тема 15. Наукові школи з теорії на історії соціальних комунікацій в Україні 1.Організаційне формування теорії соціальних комунікацій в Україні. 2.Наукова школа Національної бібліотеки України імені В. Вернадського. 3.Наукові дослідження фахівців Київського університету культури і мистецтв в галузі соціальних комунікацій. 4.Напрями дослідження соціальних комунікацій представниками професійної спільноти України.	Лекція, семін., практич. заняття	7,8		7 балів	
Разом	120			80 балів	

5. Тематика семінарських (або практичних) занять

Семінарське заняття №1

Тема: «Феномен комунікації в наукових дослідженнях»

Питання для обговорення:

1. Розвиток документно-комунікаційних систем суспільства.
2. Дописемна, рукописна, мануфактурна, індустріальна, електронна, мультимедійна комунікації як підгрунтя еволюції теорії соціальних комунікацій.
3. Наукові дослідження теорії групової і публічної комунікації.
4. Дослідження теорії масової комунікації.

Література: 2,3,5,7,21,28.

Семінарське заняття №2

Тема: «Проблеми метатеорії соціальної комунікації»

Питання для обговорення:

1. Взаємодія комунікації й соціальних структур.
2. Функції соціальної комунікації.
3. Прагматичні, комунікаційні та когнітивні чинники соціальної комунікації.
4. Дефініція соціальної комунікації.

Література: 3, 4, 6, 7, 10, 20.

Семінарське заняття №3

Тема: «Процеси інтеграції та диференціації у системі соціальних комунікацій»

Питання для обговорення:

1. Структура, функціональне призначення системи соціальних комунікацій суспільства.
2. Організація діяльності документно-комунікаційних систем та управління ними.
3. Система підготовки кадрів.
4. Специфіка етапів розвитку соціальних комунікацій у теорії Н. Палашева.

Література: 1, 8, 10, 14,17, 18, 23.

Семінарське заняття №4

Тема: «Трансгресивна тенденція розвитку соціальних комунікацій у науковому доробку В. Ільганаєвої»

Питання для обговорення:

1. Соціальна інформація й знання як зміст соціальних комунікацій.
2. Генетична комунікація як базова природна форма взаємодії.
3. Функціональне значення соціальних комунікацій.
4. Глобальні соціально-комунікаційні цикли.

Література: 5, 6, 11, 30.

Семінарське заняття №5

Тема: «Внесок українських наукових осередків в розвиток теорії та історії соціальних комунікацій»

Питання для обговорення:

1. Вклад Київської наукової школи бібліотекознавства у теорію соціальних комунікацій.
2. Основні напрями наукових досліджень теорії й історії соціальних комунікацій в роботах фахівців бібліотеки ім. В.І. Вернадського.

3. Наукові дослідження фахівців Харківської школи.
4. Напрями дослідження соціальних комунікацій представниками професійної спільноти України.

Література: 7, 13, 17, 18, 22, 23, 24, 26, 29.

Практичне заняття №1

Тема: «Визначення паралелей між ідеями К. Поппера та М. Кастельса»

Хід виконання завдання:

Ґрунтуючись на думках К. Поппера, обґрунтуйте його твердження, що «що не може бути чистої, що спирається тільки на факти, інформації». Які думки Мануеля Кастельса, співвідносні з думкою К. Поппера? Наведіть цитати.

Література: 7, 27.

Практичне заняття №2

Тема: «Концептуальна модель соціальних комунікацій в дослідженні Г. Почепцова «Теорія комунікації»».

Хід виконання завдання:

На основі вивчення праці Г. Почепцова «Теорія комунікації» визначте складові концептуальної моделі соціальних комунікацій, запропоновану автором. Назвіть переваги і недоліки даної моделі.

Література: 7, 20.

Практичне заняття №3

Тема: «Аналіз соціальнокомунікаційних підходів у науці (за концепцією В. Різуна)»

Хід виконання завдання:

Ознайомтесь з основними положеннями праці В. Різуна «Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій» та обґрунтуйте його твердження, що «соціальні комунікації слід вивчати як практичну справу, що належить до сфери соціальної інженерії (соціального інжинірингу)».

Література: 7, 23, 24.

Практичне заняття №4

Тема: «Визначення складових комплексу реалізації соціальної інженерії»

Хід виконання завдання:

На основі специфіки соціальних комунікацій, обґрунтованої в наукових дослідженнях О. Холода, визначте складові триєдиного комплексу процесів, що складають основні етапи соціальної інженерії.

Література: 7, 27, 29.

Практичне заняття №5

Тема: «Визначення місця соціальних комунікацій у системі галузей знань (за концепцією В. Ільганаєвої)»

Хід виконання завдання:

Ґрунтуючись на наукових дослідженнях В.О. Ільганаєвої, скласти блок-схему взаємодії соціальних комунікацій з системою інших галузей знань.

Література: 5, 11.

Практичне заняття №6

Тема: «Формування бази даних досліджень з теорії та історії соціальних комунікацій в Україні»

Хід виконання завдання:

На основі даних електронної бібліотеки авторефератів дисертацій в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського (www.irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > suak > corp) скласти перелік

тем з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, захищених в Україні за останні п'ять років.

Література:

www.irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > suak > corp

6. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	Вивчення терміносистеми теорії та історії соціальних комунікацій.	2
2	Вивчення методологічних засад теорії соціальних комунікацій.	10
3	Вивчення основних проблем метатеорії соціальної комунікації.	4
4	Аналіз наукових підходів до обґрунтування розладів соціальної комунікації.	6
5	Соціальні комунікації: історія становлення ідей у XX столітті.	10
6	Обґрунтування технологічної спрямованості вчення про соціальні комунікації (за концепцією В. Різуна).	4
7	Соціальні комунікації як інструментарій соціальної інженерії (за концепцією О. Холода)	4
8	Структура комунікаційного знання.	4
9	Відмінні особливості моделей соціальної комунікації в США.	8
10	Визначення напрямів розвитку теорії соціальних комунікацій в роботах харківських бібліотекознавців.	8
Разом:		60

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- 1) взаємодія, вступ у комунікацію, здатність бути зрозумілим та толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості – доповіді, наукові обговорення;
- 2) знання, розуміння та дотримання етичних принципів професійної діяльності інформаційного фахівця – тестування, поточне опитування, моделювання практичних професійних ситуацій з метою вирішення дискусійних питань, реферати;
- 3) пояснення та знання терміносистеми теорії та історії соціальних комунікацій – поточне опитування, екзамен;
- 4) демонстрація соціально відповідальної та свідомої поведінки, слідування гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності – презентації аспірантів та виступи на наукових заходах, групова дискусія;
- 5) здійснення планування та психологічної корекції соціальних взаємин у різноманітних трудових колективах – наскрізні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Теорія та історія соціальних комунікацій” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Навчальні посібники	1-10
2.	Силабус;	1-10
3.	Збірка тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень аспірантів;	1-10
4.	Засоби підсумкового контролю	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Горювий В. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; наук. ред. Л. А. Дубровіна. К., 2010. 230 с.

2. Почепцов Г. Г. Теория и практика коммуникации / Г. Г. Почепцов. К. : Изд-во «Центр», 1998. 349 с.
3. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Георгий Почепцов. К. : «Ваклер». 2003. 651 с.
4. Соколов А. В. Социальные коммуникации : учебно-метод. пособие / А. В. Соколов. — М. : ИПО «Профиздат». 2001. 222 с.
5. Социальные коммуникации: (теория, методология, деятельность) : слов.-справочник / [авт.-сост. В. А. Ильганаева]. — Харьков : Гор. типография, 2009. 391 с.
6. Соціальні комунікації: хрестоматія / уклад. В.О. Ильганаева. Х. : ХДАК. 178 с.
7. Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку : навч. посіб. 2-ге вид., перероб й доп. / О.М. Холод. К. : Видавництво «Білий Тигр», 2018. 370 с.

Допоміжна література:

8. Бучковська О. Ю. Розвиток теорії комунікації: історіографічний підхід / О. Ю. Бучковська // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2007. № 4. С. 44-48.
9. Всемирный доклад ЮНЕСКО по коммуникации и информации, 1999-2000 гг. / пер. : Г. Н. Вачнадзе, Ю. Б. Кашлев. — Париж : ЮНЕСКО, 2000. 172 с.
10. Давидова І.О. Професійна інформаційна діяльність: подальші шляхи когнітивно-комунікаційного розвитку // Вісник Книжкової палати. 2017. №7. С. 30-34.
11. Ильганаева В.А. Гармонизация культурной среды в условиях информатизации общества / В. А. Ильганаева. Х. : ХГАК, 1999. 36 с.
12. Каньгин Ю. М. Введение в социальную когнитологию / Ю. М. Каньгин, Ю. И. Яковенко. К. : Наук. думка, 1992. 108 с.
13. Курбан О. В. Соціальні комунікації в роботах українських дослідників [Електронний ресурс] / О. В. Курбан // Інформаційне суспільство. Вип. 11. 2010. січень-червень. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/1044/I/O.Kurban_SKRUD_GI.pdf (дата звернення – 30.08.2018).
14. Курбан О. В. Соціальна комунікація в системі сучасного наукового знання [Електронний ресурс] / О. В. Курбан // Інформаційне суспільство. – № 10. – 2009. – С. 64-66; також див.: Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/1045/I/O.Kurban_SKSSNZ_GI.pdf (дата звернення - 30.08.2018).
15. Маклюэн М. Галактика Гутенберга : становление человека печатающего / М. Маклюэн ; пер. И.О. Тюриной. М. : Академический проект: Фонд «Мира», 2005. 496 с.
16. Москаленко А.З. Основы масово-інформаційної діяльності : підручник / А. З. Москаленко, Л.В. Губернський, В.Ф. Иванов. К., 1999. 634 с.
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року за № 1718; а також див.: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Переліку наукових спеціальностей» № 1057 від 14.09.2011 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2011 р. за № 1133/19871).
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року за № 1718 «Про доповнення переліку галузей науки, з яких може бути присуджений науковий ступінь» і наказ Вищої атестаційної комісії України від 14 грудня 2007 року за № 67 “Про внесення змін і доповнень до Переліку спеціальностей, за якими проводяться захисти дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань”.
19. Почепцов Г. Г. Соціальний інжиніринг: соціо- і психотехніки управління великими масами людей. К.: Альтерпрес, 2010. 254 с.
20. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. К.: Ваклер; 2001. 656 с.

21. Почепцов Г. Г. Соціальні комунікації і нові комунікативні технології / Почепцов Г. Г. // Комунікація. 2010. № 1. С. 19-26.
22. Почепцов Г. Г. Комунікативний інжиніринг: теорія і практика. Навч. посібник для студентів і аспірантів. К.: Альтерпрес, 2008. 408 с.
23. Різун В. В. До питання про соціальнокомунікаційний підхід у науці / Різун В. В. // Комунікація. 2010. № 1. С. 35-36.
24. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / Різун В. В. // Світ соціальних комунікацій. 2011. Т. 1. С. 7-10.
25. Різун В. В. Маса : тексти лекцій / В. В. Різун. К. : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2003. 118 с.
26. Хилько М. Деякі методологічні проблеми дослідження соціально- комунікаційних технологій в українській науковій думці [Електронний ресурс] / М. Хилько // Освіта регіону. № 1-2. 2014. С. 70-74; Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/1240> (дата звернення - 30.08.2016).
27. Холод О. М. Маніпуляція суспільством: мутація й інмутація як концепції соціально-комунікаційних технологій [Електронний ресурс] / О. М. Холод // Освіта регіону. № 2. 2010. С. 108-112.
28. Холод О. М. Соціальні комунікації : соціо- та психолінгвістичний аналіз / навч. посіб. / Холод О. М. Львів : ПАІС, 2011. С. 35.
29. Холод О. М. Соціальнокомунікаційний інжиніринг як методологія дослідження соціальних комунікацій / Холод О.М. // Світ соціальних комунікацій. 2012. Т. 8. С. 7-12.
30. Холод О. М. Трансгресивна тенденція розвитку соціальних комунікацій у теорії Валентини Ільганаєвої / О. М. Холод // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. 2017. № 1. С. 43-52. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2017_1_10.

Інтернет-ресурси:

Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> —
 БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>.
 Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com>.
 Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.